

TANTÁRGYI ADATLAP

ELMÉLET- ÉS GAZDASÁGTÖRTÉNET

BMEGT30M704

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

ELMÉLET- ÉS GAZDASÁGTÖRTÉNET

Azonosító

BMEGT30M704

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	1
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

FÉLÉVKÖZI
ÉRDEMJEJY

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Gilányi Zsolt docens gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.03.18.) az 580162/10/2026 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2026.03.18-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy keretében a hallgatók egyrészt bepillantást kapnak egyes korszakok gazdasági feltételrendszerébe, a gazdasági tevékenységbe. Ezeket a kérdéseket elsősorban Európára vonatkozó, tágabb értelemben vett történeti ismeretanyag felhasználásával, ebbe beágyazva tárgyaljuk. Továbbá elemezzük azokat a nézetrendszereket is, amelyek a szóban forgó korszakokban kialakultak, illetve amelyek a gazdasági tevékenységeket meghatározták. Célunk megmutatni, hogy a jelenkor gazdálkodási módszerek, valamint az uralkodó és alternatív közgazdasági elméletek szerves folytatásai a múltban megfigyelhető tevékenységeinek és elképzeléseinek, amelynek folyamatosan visszatérő kérdése: Mitől gazdag egy ország?

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. a gazdaságtörténet főbb korszakait,
2. a legfontosabb közgazdasági elméleti irányzatokat,
3. ezen közgazdasági irányzatok gazdaságtörténeti beágyazottságát,
4. az uralkodó és alternatív közgazdasági elméletek közötti vitákat,
5. a gazdasági korszakváltások okait és mozgatórugóit.

Képesség

1. önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
2. önállóan alkalmazni a megszerzett általános és specifikus közgazdaságtani elveket, szabályokat, összefüggéseket,
3. az egyes irányzatok aktuális vonatkozásainak az értelmezésére,
4. a gazdasági környezet és annak változásainak azonosítására,
5. önálló vélemény kialakítására a közgazdasági vitákban.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. törekszik a problémák megoldáshoz szükséges közgazdasági eszközrendszer megismerésére,
5. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra.

Önállóság és felelősség

1. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
2. képes önállóan gyakorlati feladatokat megoldani,
3. önállóan végzi a gazdasági problémák elemzését, a hozzájuk kapcsolódó eszközök értékelését.
4. rendszerelvű megközelítést alkalmaz.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Az előadások prezentációinak anyaga és egyéb segédanyagok, ami a félév során folyamatosan fog feltöltésre kerülni.
Elmélettörténet: Mátyás Antal: A korai közgazdaságtan története: 7-21.o., 25-26.o., 28-82.o., 92-100.o., 120-130.o. Bekker Zsuzsa (szerk): Alapművek, alapirányzatok: 121-147.o., 211-231.o., 323-343.o., 398-407.o., 433-460.o.
- Gazdaságtörténet: Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete. Dialóg Kampus Kiadó, Budapest – Pécs, 2004.
Ausztria-Magyarország veszteségei 18 – 19. old. Jóvátétel 23. old. Magyarország gazdasága a két világháború között 93 – 118. old. Magyarország gazdasága a szovjet érdekszférában 279 – 324. old.
- Slideshows of the lectures and other materials which will be uploaded continuously during the semester.
- Elmélettörténet: Mátyás Antal: A korai közgazdaságtan története: 7-21.o., 25-26.o., 28-82.o., 92-100.o., 120-130.o. Bekker Zsuzsa (szerk): Alapművek, alapirányzatok: 121-147.o., 211-231.o., 323-343.o., 398-407.o., 433-460.o.
- Gazdaságtörténet: Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete. Dialóg Kampus Kiadó, Budapest – Pécs, 2004.
Ausztria-Magyarország veszteségei 18 – 19. old. Jóvátétel 23. old. Magyarország gazdasága a két világháború között 93 – 118. old. Magyarország gazdasága a szovjet érdekszférában 279 – 324. old.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két évközi írásbeli teljesítménymérés (két összegző teljesítményértékelés) alapján történik. A zárthelyi dolgozatok kiválthatók házi dolgozat

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozatok állnak egyrészt tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, valamint számítási feladatokból, melyek a problémafelismerő-megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 45 perc. A jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgató a zárthelyi dolgozatok fele esetében ne vegyen igénybe pótlást (azaz az egyik zh-nál el kell érnie a Hallgatónak a 40%-ot). Amennyiben a Hallgató egyetlen félévközi dolgozaton sem vesz részt, a tantárgy értékelése: „Nem teljesítette” (TVSZ alapján). A házi dolgozat minimális terjedelme 15 oldal.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	80–90
Jó	70–80
Közepes	60–70
Elégéséges	40–60
Elégtelen	40

Javítás és pótlás

A zárthelyi dolgozatok egyszer pótolhatók a szorgalmi időszakban. A pótlási időszakban a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolhatók a zárthelyi d

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
felkészülés a teljesítményértékelésre	22
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	10
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Szandi-Varga Péter oktatási dékánhelyettes 2026.03.02-án. Érvényes 2026.03.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

- 1 A közgazdaságtan története a klasszikus iskoláig. A közgazdaságtan története a klasszikus iskola után. A gazdaságtörténet a XX. századig. A gazdaságtörténet a XX. század után. A két zh megírása az elmélet-történeti és gazdaságpolitikai részből.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.